

2012-03-06

Plats och tid Miljökontoret, Orsa kommun kl 08.00 – 10.00

Beslutande	Hans Nahlbom (S) Karin Finnpers-Wahlund (C) Barbara Sundberg (KD) Irene Westergaard (MP)	Christina Bröms (C) Vice ordf, (Ordförande för sammanträdet) Gunnar Nilsson (S) Anna Riekje Niburg (S) Billy Ferm (C) Margareta Ahlström (MOP)
-------------------	---	---

Övriga deltagande Camilla Björck, miljöchef
Kristina Myrlund, sekreterare
Jon Böhlmark, miljöinspektör
Michael Horn, miljöinspektör
Niklas Sjödin, miljöinspektör, föredragande §11
Einar Bäckström (C) ersättare

Utses att justera Hans Nahlbom (S)

Underskrift

Sekreterare	..... Kristina Myrlund	Paragrafer §§ 8 -14
Ordförande	..... Christina Bröms (C)	
Justerande	..... Hans Nahlbom (S)	

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ MORA – ORSA MILJÖNÄMND

Sammanträdesdatum 2012-03-06

Datum för anslags uppsättande	-	Datum för anslags nedtagande	-
--	---	---	---

**Förvaringsplats
för protokollet** Miljökontoret, Mora - Orsa

Underskrift .....

Innehållsförteckning

Revidering av delegationsordning, Mora Orsa miljönämnd	3
Yttrande över ansökan om planutredning, Stranden 45:1, Mora kommun	4
Upphävande av dispens, E.ON avfallsförbränningsanläggning, Utmeland 89:267; Mora kommun	5
Upplagd ohälsa från basstationer för trådlös data- och telekommunikation, Knås 183:11, Mora kommun	6
Medborgarförslag – begränsning av användning av fyrverkerier, Mora kommun	9
Delegationsbeslut	10
Övrigt / Information	11

MN § 8

Dnr: 2012-000206-A04

Revidering av delegationsordning, Mora Orsa miljönämnd

Beslut

Miljönämnden beslutar att fastställa revidering av delegationsordning för nämnden enligt upprättat förslag.

Beslutet är fattat med stöd av kap 6 § 34 i kommunallagen.

Sammanfattning

Efter genomgång av delegationsordningen har miljökontoret tagit fram ett förslag på vissa tillägg och förändringar. De tillägg som är aktuella är att fatta beslut enligt strålskyddslagen och tobakslagen. Även en justering när det gäller yttrande av planbesked/plantillstånd till byggnadsnämnden har gjorts.

Motivering

I och med att vi under 2012 kommer att bedriva tillsyn enligt tobakslag och strålskyddslag är det viktigt att delegationsordningen är aktuell så att en effektiv handläggning kan utföras. När det gäller tillägget angående yttrande till byggnadsnämnden görs även denna förändring för att handläggningen ska bli så effektiv som möjligt.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Camilla Björck 2012-02-15
Ändringar delegationsordning

MN § 9

Dnr: 2012-000147-B01

Yttrande över ansökan om planutredning, Stranden 45:1, Mora kommun

Beslut

Miljönämnden anser att det framför allt är konsekvenser/effekter av den omgivande trafiken som bör utredas närmare i det fortsatta planarbetet. Buller, vibrationer, utsläpp/avgaser, samt säkerhetsaspekten är några av de parametrar som kan påverka planens utformning och innehåll.

Sammanfattning

Byggnadsnämnden i Mora önskar få ett yttrande från miljönämnden avseende en ansökan om planbesked på fastigheten Stranden 45:1. Ansökan gäller planläggning för flerbostadshus. Fastigheten är bebyggd och gällande plan tillåter handel.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Niklas Sjödin 2012-02-07

MN § 10

Dnr: 2012-000139-M02

Upphävande av dispens, E.ON avfallsförbränningsanläggning, Utmeland 89:267; Mora kommun

Beslut

Miljönämnden beslutar att

1. upphäva dispens som beslutats av Miljö – och hälsoskyddsnämnden 2005-02-09 med Dnr 04-1709-4140.

Beslutet är fattat med stöd av 27 § förvaltningslagen.

Sammanfattning

I 2000/76/EG, Artikel 6, punkt 1, andra stycket – står: ”Förbränningsanläggningar skall konstrueras, utrustas, byggas och drivas på ett sådant sätt att temperaturen hos gaserna som uppstår vid förbränning efter den sista inblåsningen av förbränningsluft höjas på ett kontrollerat och homogent sätt även under de mest ogynnsamma förhållanden till 850 °C uppmätt i omedelbar närhet av förbränningskammarens innervägg eller en annan representativ punkt i förbränningskammaren som godkänts av den behöriga myndigheten och hålls på den nivån under två sekunder”.

Den 9 februari 2005 beslutade Miljö- och hälsoskyddsnämnden att medge dipens, ändrat villkor från att kontrollera vilken temperatur som råder två sekunder efter sista inblåsning av förbränningsluft. Med anläggningens befintliga teknik var det ej möjligt att kontrollera. Anläggningsansvariga ansåg sig kunna klara kommande utsläppsvillkor med god marginal.

Den 12 november 2010 har E.ON inkommit med en anmälan om modernisering av avfallsförbränningsanläggningen på fastigheten Utmeland 89:267. Denna modernisering möjliggör bland annat att kunna kontrollera temperaturen som råder två sekunder efter sista inblåsning av förbränningsluft.

Motivering

Genom att kravet på att temperaturen 850°C och en uppehållstid på 2 sek efter sista luftinblåsningen innehålls, säkerställs att förbränningen på anläggningen är fullständig och klarar samtliga driftsvillkor enligt gällande lagstiftning.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Annika Persson 2012-01-31

MN § 11

Dnr: 2006-002081-4195

Upplevd ohälsa från basstationer för trådlös data- och telekommunikation, Knås 183:11, Mora kommun

Beslut

Miljönämnden har enhälligt beslutat att ärendet avslutas utan åtgärd.

Beslutet är fattat med stöd av miljöbalken 26 kap. 9 § samt 2 kap. 3 och 7 §§.

Sammanfattning

Miljönämnden har 2006 mottagit en anmälan från en kommuninvånare där han uppger att han är elöverkänslig och har hälsobesvär orsakade av elektromagnetisk strålning från basstationer belägna ca tre km från bostaden. Anmälaren begär att miljönämnden med hänvisning till miljöbalkens försiktighetsprincip ska förelägga verksamma mobiloperatörer att sänka strålnivåerna så att effekttätheten på fastigheten Knås 183:11 inte överskrider 50 nanowatt/m².

Verksamma operatörer i området har yttrat sig i ärendet och har anfört att det inte finns skäl att vidta åtgärder. Deras inställning är att gällande regelverk följs eftersom den strålning från närliggande mobilbasstationer, som når aktuell fastighet, ligger under fastställda referensnivåer.

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM), tidigare Statens strålskyddsinstitut (SSI) har utfärdat allmänna råd vilka anger referensnivåer för exponering som inte bör överskridas. SSM har även som ett led i sin miljöövervakning utfört mätningar i ett flertal kommuner där medianvärdet för samtliga mätta källor var 0,5 mW/m² (500 000 nanowatt/m²). Miljönämnden, som inte har utfört egna mätningar, har gjort bedömningen att strålnivåerna på anmälarens fastighet inte nämnvärt skiljer sig från dessa nivåer, vilka även ligger långt under fastställda referensnivåer. SSM anser att allmänhetens exponering för strålning från basstationer generellt ligger långt under referensnivåerna och att den därför inte utgör någon risk ur strålskyddssynpunkt.

Socialstyrelsen är av den uppfattningen att strålning från basstationer inte kan orsaka en olägenhet för människors hälsa då man anser att det i dagsläget inte finns något samlat vetenskapligt underlag som visar att strålningen är skadlig så länge exponeringen inte överstiger referensnivåerna i SSM:s allmänna råd. Socialstyrelsen säger dock på sin hemsida att hälsan eventuellt skulle kunna påverkas även vid lägre exponeringsnivåer, (www.socialstyrelsen.se/halsoskydd/elektromagnetiskafalt).

Enligt fast svensk praxis beaktas inte heller strålningsrisker vid rättsprövningarna så länge exponeringen understiger referensnivåerna. I domskälen hänvisas till SSM/SSI och Socialstyrelsen, vars information uppfattas som att referensnivåerna redan innefattar färdiga överväganden enligt försiktighetsprincipen och därför är avsedda att vara vägledande vid tillämpningen av försiktighetsprincipen.

Miljönämnden anser att det inte går att utesluta att exponering under fastställda referensnivåer har en biologisk negativ påverkan på människors hälsa. Miljönämnden anser att försiktighetsprincipen ska användas till skydd mot möjliga risker och effekter som ännu inte är säkerställda och att principen har sitt tillämpningsområde under referensnivåerna.

Miljönämnden har i form av ett förslag till beslut låtit berörda operatörer lämna synpunkter på miljönämndens ställningstagande i ärendet. Miljönämnden har med anledning av den rimlighetsavvägning som ska åtföljas alla myndighetsbeslut enligt miljöbalken sökt svar på frågan vilka konsekvenser en nivå på 50 nanowatt/m² får på viktiga samhällsfunktioner, som till exempel möjligheten att ringa ett 112-samtal.

Miljönämnden har efter skriftlig och muntlig dialog med verksamma operatörer samt med Post- och telestyrelsen (PTS), företaget Maxicom AB och SSM gjort en rimlighetsavvägning. Miljönämndens slutsats är att det inte med säkerhet går att bedöma vilka konsekvenser ett beslut om en begränsning av strålnivåerna på max 50 nanowatt/m² får på viktiga samhällsfunktioner i Venjan med omnejd.

Motivering

Miljönämnden anser att det vetenskapliga läget, beträffande kopplingen mellan ohälsa och exponering för strålning från mobilbasstationer under gällande referensvärden, befinner sig i en gråzon. Det går med andra ord inte att utesluta att anmälares upplevda besvär kan kopplas till exponering av elektromagnetiska fält från intilliggande mobilbasstationer.

Miljönämnden anser att det i ärendet är visat att miljönämnden med stöd av miljöbalkens försiktighetsprincip kan begränsa en mobiloperatörs verksamhet. Miljönämnden anser också att det i sak finns ett behov av att med stöd av försiktighetsprincipen undanröja anmälares upplevda ohälsa genom att ingripa mot aktuella operatörers pågående miljöfarliga verksamhet.

Ovanstående resonemang om att begränsa strålnivåerna innebär i nästa steg att miljönämnden rimligen måste bedöma vid vilken nivå/vilka nivåer elektromagnetiska fält från basstationer har eller inte har en hälsopåverkan. Miljönämnden har resonerat kring alternativet att helt förbjuda verksamma teleoperatörer att bedriva verksamhet i aktuellt område i väntan på att forskningen mer säkert ska kunna visa var gränsen för hälsopåverkan går. Men då anmälares själv har angett att han mår acceptabelt vid nivåer kring 50 nanowatt/m², har denna nivå varit utgångspunkt för miljönämndens eventuella agerande i aktuellt ärende.

Miljönämndens måste även väga ett beslut om begränsning av mobiloperatörernas verksamhet mot vilka konsekvenser ett sådant beslut har på andra viktiga samhällsfunktioner. Miljönämndens slutsats är att det inte med säkerhet går att bedöma vilka konsekvenser ett beslut om att begränsa strålnivåerna till 50 nanowatt/m² får på viktiga samhällsfunktioner i Venjan med omnejd. Miljönämnden kan alltså inte med säkerhet säga att boende i Venjan, i alla situationer, kan ringa exempelvis ett 112-samtal vid en strålnivå på 50 nanowatt/m².

Har då miljönämnden gjort det arbete och de utredningar som man rimligen kan kräva av en kommunal tillsynsmyndighet? Miljönämnden har sedan ärendet initierades haft ambitionen att sätta sig in i och försöka förstå både de juridiska och de vetenskapliga frågeställningarna, i stort och smått. Miljönämnden hade i tidigt skede kunnat avsluta ärendet med hänvisning till svenska centrala

myndigheters ställningstagande (läs SSM och Socialstyrelsen) och till högre domstolars rättsliga avgöranden på området men miljönämnden valde en annan, inte fullt så enkel väg.

Har miljönämnden tillräckligt utrett konsekvenserna av en sänkning av strålnivåerna till 50 nanowatt/m²? Frågan kan vid första anblicken tyckas vara enkel att besvara men den är tämligen komplex och innehåller många svåra och komplicerade frågeställningar. Miljönämnden är av den uppfattningen att frågan rent teoretiskt har ett svar men att en sådan utredning skulle kräva en insats av tid och resurser i en omfattning som miljönämnden bedömer inte är rimlig.

Då miljönämnden med säkerhet inte kan överblicka vilka konsekvenser en strålnivå på 50 nanowatt/m² får på många viktiga samhällsfunktioner i och omkring Venjan, är miljönämnden förhindrad att ingripa mot aktuella teleoperatörers pågående verksamhet med hänvisning till den rimlighetsavvägning som en tillsynsmyndighet måste göra vid varje enskilt beslut, så även i detta ärende.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Niklas Sjödin, 2012-02-24

Tjänsteskrivelse, Niklas Sjödin, 2012-02-24

Yttrande, TeliaSonera, 2012-02-17 och 2011-10-24

Yttrande, Tele2, 2011-11-18, 2012-02-16

Yttrande, Telenor, 2011-10-21

Yttrande, Strålsäkerhetsmyndigheten, 2012-01-11

Yttrande, Post- och telestyrelsen, 2011-12-22

Yttrande, Maxicom AB, 2011-12-16

_____

MN § 12

Dnr: 2008-000941-4174

Medborgarförslag – begränsning av användning av fyrverkerier, Mora kommun

Beslut

Miljönämnden beslutar att stå fast vid miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut från 2010-04-14 § 21. Miljönämnden beslutar att skicka det vidare till kommunstyrelsen i Mora kommun för handläggning. Synpunkter och yttrande från Polismyndigheten Dalarna, räddningstjänsten, byggnadsnämnden, kulturnämnden, för- och grundskolenämnden och tekniska nämnden bifogas.

Bakgrund

Miljönämnden har behandlat ett medborgarförslag angående begränsning av fyrverkerier i Mora kommun. Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Mora har tagit fram ett förslag som har remitterats till följande nämnder och myndigheter;

Byggnadsnämnden

Socialnämnden

Tekniska nämnden

För- och grundskolenämnden

Räddningstjänsten

Polisen

Länsstyrelsen

Kulturnämnden

Beslutsunderlag

Skrivelse, Camilla Björck 2012-02-22

Beslut Miljö- och hälsoskyddsnämnden, 2010-04-14 § 21

Polismyndigheten Dalarna, 2011-09-30

Räddningstjänsten, 2011-09-19

Byggnadsnämnden, 2011-11-03, BN § 302

För- och grundskolenämnden, 2011-10-15, § 71

Kulturnämnden, 2011-12-08, § 63

Tekniska nämnden, 2011-11-02, § 90

_____

MN § 13

Dnr: 2012-000105-A04

Delegationsbeslut

Beslut

Miljönämnden beslutar att delegationsbeslut tagna under perioden 2012-01-23 – 2012-02-26 för miljönämnden i Mora Orsa läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Delegationsbeslut tagna under perioden 2012-01-23 – 2012-02-26

Beslutsunderlag

Delegationslista under perioden 2012-01-23 – 2012-02-26

MN § 14

Övrigt / Information

- Ny nationell plan för kontroll i livsmedelskedjan 2012-2015
- Energi och klimatstrategi Dalarna
- Genomgång av Stratsys Janne Bäckman
  - Stratsys används som ett verktyg i miljönämndens verksamhetsplanering.
Inloggning sker via orsa.se, Jag är/Jag vill, Förtroendevald, Stratsys (längst ner på vänster sida), Användarnamn: orsa, Lösenord: orsa.